

SVE ZA 5

OBRAZOVANJE

DRŽAVNI TAJNIK U MINISTARSTVU ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
TOMISLAV PALJAK O PRIJEMNIM ISPITIMA ZA UPIS U SREDNJE ŠKOLE

Prijemni su dobri za učenike čiji opći uspjeh nije 5,0 ali su ipak izvrsni

OBJAVLJENO: 7. RUJNA 2022.

NAPISAO: SVE ZA 5

Iako je to malo tko očekivao mjerodavno Ministarstvo znanosti i obrazovanja ove godine je izmjenama Pravilnika o upisu učenika u srednje škole, omogućilo školama da bez posebnih uvjeta, samo uz zahtjev ministarstvu, mogu organizirati prijemne ispite za upis učenika u prve razrede. Prijemni su krajem lipnja odnosno početkom srpnja provedeni u sedam zagrebačkih gimnazija. Državni tajnik u ministarstvu obrazovanja Tomislav Paljak smatra da su prijemni ispiti donijeli pojačan interes učenika za škole u kojima su provođeni, a učenicima, koji nisu pet, nula, odnosno nemaju dovoljan broj bodova za najelitnije gimnazije, ipak upišu školu i program koji žele.

Govorimo o školama koje su i prije imale visok interes učenika i neke od njih su i prije ovog pravilnika organizirale prijemne ispite. Te škole su koristile mogućnost da ukoliko procijene da im je to nužno, od ministarstva zatraže odobrenje za održavanje prijemnih ispita. Izmijenjeni Pravilnik tu je proceduru pojednostavio i povećao broj bodova koji se može dobiti na prijemnom ispitu s pet na deset bodova. Učinci toga su vidljivi....

Je li dovoljno deset bodova naspram prosjeka pet nula i svih mogućih dodatnih bodova za kvalitetnu selekciju?

■ Jeste, dovoljno je, ravnatelji škola kažu da im je to sasvim u redu i da im je olakšalo posao upisa. Mislim da će vrijeme koje dolazi pokazati da će i neke druge škole, koje nisu nužno u Zagrebu, koristiti tu mogućnost. Neke od njih su već najavile mogućnost da uvedu prijemne ispite i da na taj način naprave selekciju, koja je vjerojatno objektivnija od samog vrednovanja općeg uspjeha. No, nema potrebe da to ide frontalno u sve škole ili da bude obvezno za gimnazije. Znamo da neke škole, pa i gimnazije ne uspiju niti popuniti kvote koje su sami odredili. Čemu prijemni ispiti ako možete primiti sve prijavljene učenike. No, ako se dogodi da omjer onih koji su zainteresirani i broj upisnih mjesta budu u vidljivom u nerazmjeru odnosno velikom raskoraku i da je pritisak učenika na određene škole velik, tada, naravno, ravnatelji škole se mogu odlučiti za prijemne ispite. I mi mislim da je to OK. U ovoj godini to je bilo u tim najfrekventnijim školama u gradu Zagrebu, Gimnazija Lucijana Vranjanina, Prirodoslovnoj

školi Vladimir Prelog, Desetoj gimnaziji, Prvoj gimnaziji, Petoj gimnaziji, Gimnaziji Tituša Brezovačkog, Petnaestoj gimnaziji. To su te škole kojima su prijemni dobro došli, a iduće godine će ih sigurno biti više.

Ostali nisu imali potrebu za takvim načinom selekcije učenika. Odredili su, što je i njihovo pravo, svoj bodovni prag i temeljem toga su upisivali učenike.

Koliko je važno to što su prijemni ispiti omogućili upis u željeni program i učenicima koji nisu super odlikaši?

■ Da, prijemni ispiti su ove godine upravo takvim učenicima omogućili da upišu željene programe. Jer prošlih godina nije se uopće moglo razgovarati o mogućnosti da netko tko nema 5,0 iz osnovne škole upiše jednu od tih škola koje su provele prijemne ispite. A ove godine se dogodilo da se u te škole upišu učenici koji nisu imali 5,0. To jesu odlični učenici da se razumijemo i oni jesu na neki način garant izvrsnosti, međutim, ne mora svaki odlikaš nužno biti izvrstan sportaš pa imati odličan i iz tjelesnog ili izvrstan likovni umjetnik pa da iz likovne kulture ima odličan itd. Upravo, tim učenicima koji jesu nadareni i imaju izvrsne ocjene omogućilo se prijemnim ispitima da konkuriraju za upis u te najtraženije škole... U idućim vremenima to će biti još vidljivije. Ovaj Pravilnik je u primjenu išao odmah, predložio sam to ministru, složio se i išli smo ove godine i mislim da smo dobro odlučili. Evo sad je već vidljivo da je to donijelo neke nove pokazatelje i neku novu perspektivu.

Jesu li sve petice iz osnovne škole jednake?

■ Naravno da nisu. I neke tvrdnje da su iz svake škole sve petice iste, jednakovrijedne i da pokazuju isti stupanj znanja nisu točne. To naprosto nije istina i konstantno suočavanje s tzv. lažnim peticama ili manje zasluženim peticama, nazovimo to tako, je jedan proces koji nije od jučer. Nije od jučer ni konformizam i oportunistički kod nekih nastavnika i profesora koji jedini mogu zaključiti tu konačnu ocjenu. To je nastajalo godinama, takva društvena klima se stvarala u kojoj se taj pritisak stavljao njima na leđa i u kojim je, naravno, nastavnik išao logikom – pa dobro ako

se učeniku gleda jedino petica i odličan uspjeh, tko sam ja da sprečavam njegovu sreću, budućnost i mogućnost da upiše željenu srednju školu. I onda vam se tu događaju ti neki nesrazmjeri u objektivnostima ili subjektivnostima kod zaključenih ocjena. Radit ćemo na tome da se to ne događa. Što se tiče uspjeha u osnovnoj školi također se moramo ponovo vratiti toj krivulji da je dobar – dobar, vrlo dobar – vrlodobar, a odličan da je odličan... Neće se to dogoditi preko noći, ali ta skala od jedan do pet je još uvijek u našem zakonu i treba je zadržati. Objektivnost se mora pojačati jer mi smo sad krenuli s vanjskim vrednovanjem u osnovnim školama i taj mehanizam koji je prepoznat u razvijenim zemljama ipak vodi prema objektivnijem ocjenjivanju znanja.

Imate li prve rezultate vanjskog vrednovanja osnovnih škola?

■ Imamo, ali je sve to u eksperimentalnoj fazi i vezano je za 80 škola koje su u tome sudjelovale. Na jesen idemo s novim krugom, ambicijama nam ne nedostaje....

Kakvi su rezultati tih 80 škola?

■ Imamo određene pokazatelje, ali to je proces koji traje i s konačnom ocjenom, procjenom, analizom i argumentima, da bi oni doista bili jaki, treba pričekati. Nakon što se provede testiranje petih razreda, nakon što se steknu uvjeti da se proširi broj predmeta koji se ocjenjuju i nakon što to onda frontalno provedemo na cijelom području Hrvatske u svim školama tada ćemo govoriti jasnije o argumentaciji i kvaliteti škola.

Koliko godina će za sve to trebati?

■ Neće trebati puno, već do kraja ovoga mandata će biti jasna slika i bit će jasan smjer kojim će trebati nastaviti. Političke odluke će se donositi kad i u kojem trenutku bude trebalo i kad se vidi trebaju li nacionalna testiranja ulaziti u prosjeke i opterećivati učenike s tim. Ali mehanizam vanjskog vrednovanja i mjerenja samog sebe u odnosu na druge mora postojati.

Na temelju ovog što znate, je li se može zaključiti da veće sredine imaju bolje škole?

■ To je možda logika zbog mogućnosti većeg izbora u većim sredinama... U većim sredinama možete lakše odabrati kvalitetu koju želite jer se više toga nudi, ali to uopće nije nužno tako. Govoriti o tome da veće sredine imaju bolje i objektivnije rezultate od manjih nije točno i ti pokazatelji nisu takvi i u tom smjeru ne idu za sada.... vidjet ćemo kad dobijemo cijelu sliku...

Ono što jest vidljivo je da negdje doista ocjene odstupaju od onog što je na neki način bilo valorizirano, u nekim predmetima, ali donositi generalne zaključke još nećemo. Naravno da ćemo stručnjacima i znanstvenicima prepustiti da nam oni na temelju svojih podataka kažu kakvo je stanje i što treba korigirati.

Postoje škole koje kotiraju kao dobre. Je li se u ovom istraživanju zaista pokazalo da je percepcija javnosti dobra?

■ Ovo istraživanje nije dovoljno obuhvatno da bi donosili takve zaključke i o tome nećemo sigurno špekulirati. Međutim kada neke škole kotiraju kao dobre škole sigurno da postoje određeni razlozi zbog čega netko percipira neke škole boljima od nekih drugih. Osobno mislim da će sazrijeti vrijeme kad ćemo imati mjerljive parametre u kojima ćemo moći čistim, jasnim, brojčanim elementima ocjenjivati kvalitetu pojedinih škola.

Koliko pada uspješnost učenika koji izlaze iz 8. razreda i idu u srednju školu?

■ Ne znam precizno, međutim to je sigurno vezano uz program koji je učenik odabrao. Nekome je osnovna škola teža od srednje škole i to osjetno jer u srednjoj učenik uči ono što je htio, što želi raditi u životu i za što se želi specijalizirati i tu se nađe kao riba u vodi pa ima puno bolje ocjene nego u osnovnoj školi.

Da, ali s gimnazijama je druga situacija....

■ Jasno je i logično da se dogodi određeni pad, a točan izračun bi trebalo vidjeti, ali čak ako se i dogodi to nije ništa neuobičajeno ni čudno. I mi smo isto dolazili u gimnazije s kojekakvim ocjenama u ono vrijeme, pa se vrlo brzo, čak na prvom polugodištu, vidjelo tko jest, a tko nije za gimnaziju,

kome je bolje i pametnije tražiti neke druge programe i škole. To je život i škola i ne treba se previše čuditi...

Mislite li da će novi pravilnik zaustaviti inflaciju petica u osnovnim školama?

■ Neće, ne znam možemo li govoriti o inflaciji, ali ambicija da se ima petica, ako je s pokrićem, je dobra ambicija i ona će ostati, a na nama je da dovedemo sustav do stanja u kojem će ta petica biti petica s pokrićem. Međutim, ono što generira i što treba je da petica ne bude jedini i isključivi kriterij i neće biti nešto što će u budućnosti onemogućavati nekome tko nije baš 5,0 da upiše željenu srednju školu.

.....

Razgovarala: **Irena Kustura Rosandić**

.....

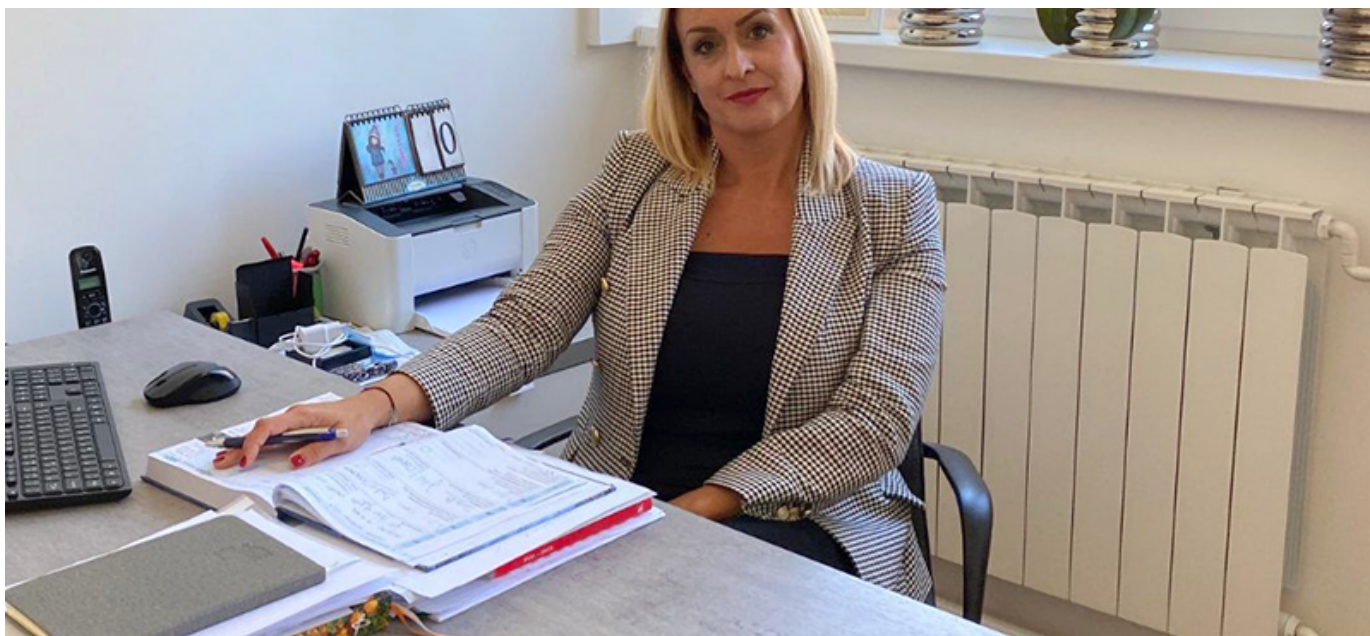
Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

OZNAKE:

PODIJELI

FACEBOOK TWITTER

PRIJEMNI ZA SREDNJE ŠKOLE NEĆE ISKORJENITI POPLAVU SUPERODLIKAŠA

STANDARDIZIRATI PRIJEMNE I KRITERIJE ZA OCJENJIVANJE

I dok se još uvijek pojedinim krugovima vode rasprave jesu li prijemni ispiti najbolje rješenje za upis učenika u najatraktivnije gimnazije, u koj

PSIHOLOGINJA, PROF. DR. MIRJANA NAZOR

INFLACIJA ODLIKAŠA UKAZUJE NA PROBLEME U ŠKOLSTVU KOJE GODINAMA IGNORIRAMO

Sveučilišna profesorica, psihologinja Mirjana Nazor u svojoj bogatoj i dugačkoj karijeri na Sveučilištu u Splitu podučavala je i generacije stu

NIKOLA DMITROVIĆ, RAVNATELJ ZAGREBAČKE PETNAESTE GIMNAZIJE KOJA JE PRVA PRIJE 7 GODINA UVELA PRIJEMNE ISPITE:

USPJEH NE DOLAZI PREKO NOĆI I TRAŽI ANGAŽMAN UČENIKA I NASTAVNIKA

Iako se o prijemnim ispitima za upis u srednje škole govorilo već neko vrijeme, ove godine po prvi put su provedeni u sedam zagrebačkih gimnazija.

Sve za 5

[Pišite nam](#)

[Pravila privatnosti](#)

Info

[O nama](#)

[Kontakt](#)

[Impressum](#)

© 2022. Sve za 5. Sva prava pridržana.